

6. Závěr

Srovnání s prací Milese ukazuje, že po dvanáctiletém pozorování se podstatně nezvýšil počet druhů na Skutečsku zastižených. 132 druhů pozoroval Miles, 144 druhů autor tohoto příspěvku.

Společně s Milesem autor zjistil 154 druhů. Miles uvádí, že hnízdí 107 druhů, autor této práce 105 druhů.

U řady druhů nastal úbytek množství vyskytujících se u hnízdících ptáků, u menšího počtu druhů byl zjištěn vzrůst populace.

Domnívám se, že jedno desetiletí ve sledovaném území je příliš krátkou dobou na to, aby bylo možné ze zjištěných rozdílů učinit obecnější závěry. Další pozorování ukáže, zda zjištěné změny v ornitofauně jsou trvalejšího rázu. Na závěr bych rád poděkoval RNDr. Milesovi CSc. za přehlédnutí tohoto příspěvku a za jeho připomínky.

Použitá literatura:

Klůz Zdeněk: Pomocné ornitologické tabulky, Praha 1965

Miles Petr: Ptáci Skutečska, Acta musei reginae hradecensis s. a. scientiae naturales VIII. (1967)

P o t á p k a r u d o k r k á (Podiceps griseigena) a
p o t á p k a ž l u t o r o h á (Podiceps auritus) na
B o h d a n e ě s k u v l e t e c h 1974 - 1979

Ladislav Štancl, Helga Štanclová

V současné době patří obě, jak potápka rudokrká, tak i potápka žlutorohá ke vzácným zjevům na rybnících Bohdanečské oblasti. Potápka rudokrká hnízdila na Bohdanečské rezervaci ještě asi před 20 lety, později nebyla vůbec pozorována. Od roku 1974 pozorována celkem 3 x :

- dne 13. 10. 1974 jsme zastihli 2 exempláře na rybníku "Skřín" u Bukovky. Spolu s nimi bylo toho dne na rybníku větší množství kachen a lysek,
- dne 1. 10. 1978 jsme spolu s manželi Včelákovými navštívili Strašovský rybník u stejnojmenné obce u Chlumce n. Cidl. Na hladině rybníka bylo toho dne větší množství kachen, především březňáčků a chocholaček, lysek a potápek černokrkých. Mezi nimi jsme objevili 2 exempláře potápky rudokrké,
- dne 5. 5. 1979 jsme při odchytu pěvců na Sopřečském rybníku pozorovali krásně vybarveného samce. Obsazení na rybníku bylo normální. Všechny 3 druhy potápek, z kachen především březňáčky, chocholačky, poláci velcí, lysky, slípky, chrástali vodní a malí. Pozdní datum pozorování dávalo naději, že by zde tyto ptáci mohli zůstat a zahnízdit. Při dalších kontrolách jsme však tyto potápky již nepozorovali.

Potápka žlutorohá náleží k nejvzácněji pozorovaným druhům potápek. Domníváme se ale, že je to zapříčiněno snadnou záměnou s potápkou černokrkou v letní a podzimní době. Přesto se zdá, že nyní častěji navštěvuje zdejší rybníky než dříve, čehož je dokladem několik zástupů z poslední doby, když jsme předtím za 30 let pozorovali pouze jediný exemplář: - dne 13. 10. 1974 jsme zastihli 1 exemplář spolu se 2 potápkami rudokrkými na rybníku "Skřín" u Bukovky.

Na témže rybníku jsme ji pozorovali ještě 9. 10. 1977 - 2 exempláře a 1. 10. 1978 rovněž 2 exempláře.

Poslední pozorování jsme učinili 24. 3. 1979, kdy jsme na témže rybníku pozorovali téměř přepeřeného samce a 2 jedince v zimním šatě. Na hladině byly v té době především lysky, březňáčky, několik chocholaček a potápek velkých.

O c h r a n a p o š t o l e k na Královéhradecku

Miroslav Dušík, Lochenice

O hospodářském významu u nás nejběžnějšího dravce - poštolky obecné (*Falco tinnunculus*) dnes snad již nemůže být pochyb. Řada našich i zahraničních odborníků ve svých pracích prokázala na základě rozborů žaludků a vývržků naprostou užitečnost tohoto sokolovitého ptáka. Převážná část potravy je tvořena malými hlodavci, nejčastěji hraboši polními a to z 90%. Zbylých 10 % tvoří zpravidla ostatní druhy malých obratlovců jako ještěrky, hadi a obojživelníci a ptáci. V některých oblastech tvoří také značnou část potravy myzy, zejména dvoukřídly. Proto je také poštolka vyhláškou MZV 1967 oprávněně ochráněna. Výjimku tvoří pouze uznané a samostatné bažantnice, kde je povolen její lov od 16. V. - 15. VII.

Vzhledem k dosud poměrně početnému výskytu u nás je v zemědělské krajině velmi užitečná hubením hrabošů a dalších myšovitých hlodavců. V jarním i letním období často vidíme lovit poštolky nad kulturami víceletých píceň, příkopy a v podzimních měsících nad nezoranými pozemky po obilovinách, kde se udržují početné kolonie hrabošů. V zimních měsících ji u nás spatříme pouze jednotlivě, neboť velká část poštolek přetahuje na potravně výhodnější stanoviště k jihu.

Podobně jako v jiných oblastech, dávají i na Královéhradecku poštolky přednost otevřené krajině před většími lesními komplexy. Pro hnízdění si zpravidla vybírají opuštěná stračí hnízda, dle možností se usadí i ve stromové dutině. Každoročně vyhnízdí také několik párů na vysokých věžích uprostřed města, na skladech, komínech, obytných budovách i sílech v okolí. V posledních 3 letech, kdy bylo v tomto okrese vyvěšeno množství budek a polobudek pro poštolky a sovy, dochází k osidlování i těchto zařízení.

